

Datum

2020-01-31

Vår referens

Ida Thell

Utredningssekreterare

ida.thell@malmo.se

Tjänsteskrivelse**Remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre studiestöd till äldre
GYVF-2020-55****Sammanfattning**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över Utbildningsdepartementets promemoria *Bättre studiestöd till äldre*. I promemorian beskrivs att medellivslängden ökar och pensionsåldrarna höjs, vilket leder till att det finns ett behov av att arbeta och studera högre upp i åren. Mot denna bakgrund föreslås bland annat att åldersgränsen för rätt till studiemedel ska höjas från 56 till 60 år och att nedtrappningen i rätten att låna studiemedel ska börja vid 51 år och sluta vid 60 år.

Förslagen i promemorian bedöms påverka gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter i liten utsträckning eftersom målgruppen som berörs är liten. Sammantaget är nämnden positiv till syftet med de förslag som redovisas i promemorian och ställer sig bakom dessa.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förslaget till yttrande och överlämnar detsamma till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Följebrev Remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre studiestöd till äldre
- Remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre studiestöd till äldre
- Promemoria - Bättre studiestöd till äldre
- G-Tjänsteskrivelse GVN 2020-02-21 Förslag till yttrande över remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre studiestöd till äldre
- Förslag till yttrande över remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre studiestöd till äldre

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2020-02-13

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2020-02-21

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) har fått möjlighet att yttra sig över

promemorian *Bättre studiestöd till äldre* från Utbildningsdepartementet. Utredningens direktiv har varit att ta fram förslag till åtgärder inom studiemedelssystemet för att främja omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna.

I promemorian beskrivs att det finns samhälleliga och individuella behov av att arbeta högre upp i åren utifrån att medellivslängden ökar och pensionsåldrarna höjs. För att det ska vara möjligt att arbeta längre krävs möjligheter till kompetensutveckling under en större del av livet. Dessutom finns det en ökad efterfrågan på både utbildning och studiestöd bland äldre. Den som funderar på att studera ska ha möjlighet att finansiera sina studier och mot denna bakgrund föreslås bland annat att åldersgränsen för rätt till studiemedel ska höjas.

Sammantaget ställer sig GVN positivt till utredningens framlagda förslag och nämndens synpunkter redovisas i sin helhet nedan.

Utredningens förslag och nämndens synpunkter

GVN ser positivt på promemorians syfte med de framlagda förslagen och ställer sig bakom dessa. Nämnden välkomnar förslagen som underlättar för fler att vidareutbilda sig under hela livet och därmed ger möjligheter till ett livslångt lärande. GVN instämmer i att ett livslångt lärande är nödvändigt när samhället förändras i allt snabbare takt. De senaste åren har det funnits ett stort rekryteringsbehov på den svenska arbetsmarknaden och nämnden vill särskilt lyfta det stora behovet av att främja vidareutbildning och rekrytering av lärare, som är nämndens största personalgrupp.

Utredningen föreslår att åldersgränsen för rätt till studiemedel ska höjas från 56 till 60 år och att nedtrappningen i rätten att låna ska börja vid 51 år och sluta vid 60 år. Vidare anger utredningen att de förändringar som görs inom pensionssystemet innebär att den övre åldersgränsen för rätt till studiestartsstöd bör höjas på samma sätt som den övre åldersgränsen för rätt till studiemedel. Förslagen bedöms påverka nämndens verksamheter i liten utsträckning eftersom målgruppen som berörs är liten. Gällande de förändrade åldersgränserna berörs åldersgruppen 51 – 60 åringar. I denna åldersgrupp studerar i nuläget knappt runt 150 elever i nämndens vuxenutbildningsverksamhet. I siffran ingår inte de elever som studerar sfi eftersom dessa inte berörs av framlagda förslag.

Vad gäller förslaget om fler veckor med rätt till studiemedel till den som är 40 år eller äldre om det finns arbetsmarknadsskäl eller andra särskilda skäl, är utredningens bedömning att det är svårt att uppskatta hur många som uppfyller detta krav och antagandet om det är förknippat med viss osäkerhet. Sammantaget ser nämnden positivt på att äldre studerande ska kunna få studiemedel under längre tid än vad veckogränserna medger om det har gått mer än tre år sedan den studerande senast bedrev studier med studiemedel och det antingen finns arbetsmarknadsskäl eller andra särskilda skäl för det.

GVN håller med om att det finns ett samhälleligt behov av att möjliggöra studier som syftar till att en person kan skaffa sig grundskole- eller gymnasiekompetens. Med samhälleligt behov menas att det ska vara fråga om en utbildning som kan förväntas leda till ett yrke inom vilket det råder eller kan antas råda brist på utbildad arbetskraft i Sverige när den studerande beräknas vara klar med utbildningen. Gymnasiekompetens anses vara en grundläggande förutsättning för att en person ska kunna etablera sig på svensk arbetsmarknad. Därmed ställer sig nämnden positivt till

förslaget om att utöka antalet ytterligare veckor som kan ges för studier till äldre studerande på gymnasienivå och eftergymnasial nivå till 80 veckor, med hänvisning till arbetsmarknadsskäl eller andra särskilda skäl.

GVN instämmer i utredningens bedömning att det är viktigt att kontinuerligt följa behovet av ytterligare åtgärder inom studiemedelssystemet för att främja omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna. Sammantaget ställer sig nämnden positiv till utredningens förslag.

Ansvariga

Lars Rehnberg Förvaltningschef